UUTISET

Vain yrityksissä voivat syntyä ne työpaikat, jotka isänmaatamme ja hyvinvointiamme kannattelevat. **EUROOPPA- JA ULKOMAANKAUPPAMINISTERI LENITA TOIVAKKA (KOK.)**

Ruokaa riittää kaikille

Ruuan määrän täytyy tulevaisuudessa kasvaa, mutta se on ongelma, johon on jo keinoja ja josta on kokemusta, FAO:n varapääjohtaja Gustafson sanoo. Yrittäminen ja tuottajajärjestöjen apu hinaa kehitysmaiden viljelijöitä ylös köyhyydestä.

Kaikki maailman ihmiset voidaan ruokkia, arvioi YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön FAO:n varapääjohtaja **Daniel J. Gustafson**.

”Kysymys ei ole ruuan tuotannon määrästä, vaan ruokaturvasta. Siitä, että ruoka tuotetaan oikeassa paikassa ja että siinä on riittävästi ravinteita”, Gustafson sanoo MT:n haastattelussa.

”Biotekniikka antaa apua tulevaisuuden ongelmiin ja monen köyhän viljelijän tuottavuutta voidaan lisätä nykykeinoilla”, hän kertoo ratkaisuista.

Tuottavuuden paraneminen auttaisi paitsi aliravitsemukseen, myös köyhyyteen. Parempi sato tuo rahaa paikalliseen talouteen ja lisää talouskasvua. Talouskasvu puolestaan lisää ruokaturvaa.

Suurimmat esteet maatalouden tuotannon kasvulle ovat poliittisia. Iso osa nälästä tai aliravitsemuksesta kärsivistä on maanviljelijöitä, joiden tuotanto tai tulot tuotannosta ei riitä.

Siksi FAO:n tämän vuoden teema on perheviljelyn edistäminen.

”Teeman tavoitteena on edistää tietoisuutta perheviljelystä, jonka avulla voidaan vähentää nälkää, aliravitsemusta ja edistää kestävää maataloutta maailmassa.”

Perheviljelystä ei tiedetä paljoa, vaikka se on yleisin tapa hoitaa maatilaa maailmassa.

Monessa köyhässä maassa ei esimerkiksi tiedetä, millaista lainsäädäntöä perheviljelijöiden aseman parantaminen kaipaa.

”Teemavuoden yksi tehtävä on ottaa selvää siitä, mitä emme tiedä. Emme esimerkiksi tiedä, mikä perheviljelyn osuus tuotannosta on monessa maassa. Toinen vähän huomiota saanut tekijä on viljelijän yrittäjyys ja tulot maatalouden ulkopuolelta.”

”Maanviljely Suomessa on hyvin erilaista kuin Etelä-Amerikassa tai Afrikassa. Silti maatilaa hoitaa yleisimmin yksi perhe. Se on yksi maatalouden yhteinen piirre kaikkialla maailmassa”, FAO:n varapääjohtaja Daniel J. Gustafson sanoo.

Suomen mallia maailmalle

Gustafson vieraili perjantaina MTK:n järjestämässä yrittäjien päivän juhlassa. Hän sanoi, että suomalaista järjestäytymisen mallia pitäisi viedä muihinkin maihin.

”Tuottajaa arvostetaan yrittäjänä, täällä tilaisuudessa tuottajaa nostetaan esille ja tuottajilla on maatalouden ohessa muutakin liiketoimintaa”, Gustafson kehuu.

Tuottajajärjestöt ovat usein avaintekijöitä köyhyyden poistamisessa. Monessa maassa maalla asuvat ovat kyllä järjestäytyneet, mutta ei maatalouden nimissä.

”Esimerkiksi Intiassa on paljon ryhmiä, jotka käyttävät mikrolainoja. Sitten sitä olemassa olevaa mallia sovellettiin myös maatalouteen. Sillä tavalla saatiin yhdistettyä yrittämistä ja maataloutta”, Gustafson kertoo.

Geenimuuntelu ei hyödytä köyhiä

Gustafsonin mielestä geenimuuntelu ei ole toistaiseksi auttanut nälänhädän torjumisessa.

”Gm-tuotteita on tähän saakka kehitetty parantamaan suurten tuottajien ansioita. Hyötyjä köyhille ei ole ollut, koska se ei tuota riittävää taloudellista voittoa.”

Hän ei ota kantaa, pitäisikö gm-viljelyä lisätä.

”Sen saa jokainen maa päättää itse.”

AIMO VAINIO

EU

Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo (kok.) esitteli Putin-juustoa yhdessä Saksan maatalousministerin Christian Schmidtin (vas.) kanssa perjantaina Brysselissä.

EU-ministerit lupaavat tuottajille kohdennettua tukea

BRYSSEL (MT)

EU:n maatalousministerit antoivat perjantaina komissiolle tehtävän valmistella kohdennettuja erityistukia niille maille ja aloille, jotka kärsivät eniten Venäjän elintarvikkeiden tuontikiellosta.

”Olen tyytyväinen siihen, että periaate tuen kohdentamisesta sai voimakkaan tuen jäsenmailta”, maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) sanoi kokouksen jälkeen.

Hänen mukaansa Suomi hakee ylimääräistä tulotukea maidontuottajille. Sianlihalle halutaan avata yksityisen varastoinnin tuki. Tukea tarvittaisiin myös kalastajille, sillä silakanvienti Venäjälle on poikki.

Suomi, Baltian maat ja Puola ovat sopineet yhteisestä linjasta tukipaketin sorvaamisessa. Toiveita lisärahasta on kuitenkin myös Etelä-Euroopan mailla.

Lisärahaa capin ulkopuolelta

EU:n maatalousbudjetin sisällä on 430 miljoonan euron kriisirahasto, mutta Orpon mukaan moni maa painotti, että rahaa täytyy etsiä lisää muualta EU-budjetista.

Kriisirahaston käyttämät varat leikataan pois seuraavan vuoden suorista tuista. Jos koko potti käytettäisiin, Suomi menettäisi suoria tukia runsaat viisi miljoonaa.

”On selvää, ettei 430 miljoonaa riitä korvaamaan kaikkia tappioita. Sinänsä se on vain tekniikkaa, mistä rahat otetaan.”

Maatalouskomissaari **Dacian Cioloşin** mukaan komissio selvittää muita rahoitusmahdollisuuksia, kun se valmistelee ensi vuoden budjettia.

”Kriisi ei ole maatalouden vika, joten on oikeutettua etsiä rahoitusta maatalousbudjetin ulkopuolelta. EU:n yleiset budjettiraamit ovat kuitenkin aika tiukilla”, komissaari muistutti.

> On selvää, ettei 430 miljoonaa riitä korvaamaan kaikkia tappioita. «
>
> **DACIAN CIOLOŞ**

Putin-juustot jaossa

Komission on määrä tehdä esityksiä mahdollisista tukitoimista parin viikon päästä Milanossa pidettävässä maatalousministerien epävirallisessa kokouksessa.

Cioloş painotti nopeaa toimintaa.

”Vuoden 2009 kriisissä tukien maksu kesti yli vuoden. Se ei ollut tehokasta, nyt on toimittava nopeammin.”

Laskentamallit korvausten määrittämiseksi ovat vielä auki. Orpon mukaan perusteina voisivat olla esimerkiksi tuontikiellon alaisten tuotteiden osuus koko viennistä sekä kiellosta johtuva tuottajahintojen lasku.

Ministerin laskelmien mukaan suomalaiset maidontuottajat menettävät tällä hetkellä 11 miljoonaa euroa kuukaudessa.

”Faktat ovat meidän puolella.”

Orpo kiinnitti kollegoidensa huomion Suomen ongelmiin jakamalla heille kokouksen aluksi niin sanotut Putin-juustot, eli venäjänkieliset Oltermannit.

”Ne saivat monelle hymyn suupieliin, mutta kertoivat myös konkreettisesti Suomen ongelmista.”

NIKLAS HOLMBERG

Ministeri Lenita Toivakka sälytti valtiolle yrittämisen edellytysten luomisen

”Valtion tehtävä on luoda edellytykset yrityksille menestyä.”

Jotakin sen tapaista sanoi perjantaina Yrittäjän päivässä monikin, kuka vaatien, kuka toivoen. Mutta sanasta sanaan sen sanoi Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri **Lenita Toivakka** (kok.), joka toi yrittäjille valtiovallan tervehdyksen.

”Vain yrityksissä voivat syntyä ne työpaikat, jotka isänmaatamme ja hyvinvointiamme kannattelevat”, Toivakka perusteli. Hän on puolisoineen itse ollut kauppias.

Ministeri muistutti, että yrittäminen on yhteisen hyvän kartuttamista, josta on kohtuullista ja oikein saada korvaus.

Samaa painotti MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**: ”Yrittäjä on hyvinvointivaltion ystävä. Ilman kasvua ei ole jaettavaa.”

Maaseutuyrittäjyys oli vahvasti esillä tämän vuoden Yrittäjän päivässä, sillä järjestelyvuorossa oli MTK yhdessä Yrittäjän päivä -säätiön kanssa. Pääjuhla oli Helsingissä. Se oli samalla YK:n perheviljelmien vuoden päätapahtuma Suomessa.

MTK:n maaseutuyrittäjyysjohtaja **Timo Sipilä** muistutti avauspuheessa maaseudulla olevan jo nyt paljon loistavia esimerkkejä yrittämisen intohimosta, uskalluksesta, oivalluksista ja työstä. Päätöspuheessa MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja **Tommi Lunttila** kehotti yrittäjiä olemaan ylpeitä työstään.

Juha Marttila patisti puheessaan siirtämään kellot biotalouden aikaan. ”Resurssien vähetessä maailman on pakko siirtyä kestävään biotalouteen.”

Valtion biotalousstrategia lupaa 100 000 työpaikkaa kymmenessä vuodessa. Marttila muistutti, että työpaikat syntyvät pääasiassa maakuntien Suomeen. Se edellyttää kuitenkin muun muassa rahoitusta, tutkimusta ja kunnollisia teitä. Siksi Marttila kiirehti politiikan päättäjiä laatimaan yrittäjyys- ja kasvuohjelman.

Yrittäjän päivä -säätiön hallituksen puheenjohtaja **Riitta Antinmäki** moitti, että talouskeskustelu ja media marisevat liikaa. Se johtaa omatekoiseen huonoon kierteeseen: riskien ottamisen halu ja kyky katoavat, ja jos joku uskaltaisi, hän ei saa rahoitusta.

Antinmäki peräsikin verottajalta, pankeilta ja muilta kärsivällisyyttä ja yrittäjille maksuaikojen pidennyksiä, joilla päästään huonon taloustilanteen yli.

HEIKKI VUORELA

KARI SALONEN

MTK:n maaseutuyrittäjyysjohtaja Timo Sipilä muistutti avauspuheessa maaseudulla olevan jo nyt paljon loistavia esimerkkejä yrittämisen intohimosta, uskalluksesta, oivalluksista ja työstä.

Sienikauppa käy- ostopisteitä liian vähän

Parin tuhannen asukkaan Rautavaaran metsissä käy kova kuhina, sillä tatteja nousee ennätystahtiin. Kylän vanhalle paloasemalle perustettuun sienten ostopisteeseen kertyi toissa viikonloppuna tonnikaupalla tatteja, kertoo sieniä ostava **Markku Pakkasen** Rautavaaralta.

”Viitseliäs sienestäjä pääsee nyt hyville hankkeille, sillä metsät on täynnä tatteja.”

Rautavaaralla poimijoille maksettiin viime viikon tiistaina ykkösluokan herkkutatista neljä euroa kilolta. Kakkosluokan tateista hinta oli 1,30 euroa kilolta. Poimijatulo on kerääjälle verovapaata lisätuloa.

Pakkasen ostamat sienet päätyvät Kuopion Marja ja Vihannes Oy:lle, josta herkut viedään edelleen sienien suurkuluttajamaahan Italiaan. Kuopion Marja ja Vihannes Oy:n tukkumyyjä **Anita Hoffrén** kertoo, että satonäkymät ovat tänä syksynä paremmat kuin viime vuonna.

”Tatteja nousee nyt ympäri Suomea ja odotamme huippusatoa. Mikäli keli lämpenee, niin sienirihmastot leviävät hyvin.”

Sienisadossa voi olla paikkakunnittain suuria vaihteluja. Sato on säiden armoilla, joten Hoffrén hoputtaa sienimetsään.

”Sienien kasvulle otollisen lämpimän ja kostean sään ansiosta kausi saattaa olla jopa kuusi viikkoa, mutta pakkasöiden ilmaantuessa kausi saattaa tyssähtää parin viikon mittaiseksi.”

Luonnontuotealaa markkinoivan Arktiset Aromit ry:n toiminnanjohtaja **Simo Moisio** toivoo, että yritykset tiedottaisivat nykyistä laajemmin ostopisteistään.

”Ihmiset ovat innostuneet keräämään tatteja myyntiin kun sato on hyvä, mutta ostajia ei löydy tarpeeksi kaikkialta. Useat kerääjät eivät tiedä mihin veisivät sienet, sillä yritykset ilmoittavat ostopisteiden sijainnista liian paikallisesti.”

Moisio neuvoo sienestäjiä ottamaan yhteyttä ravintoloihin tai muihin ammattikeittiöihin, jos paikkakunnalta ei löydy erillistä ostopistettä.

MIKA RINNE

MIKA RINNE

Sienten ostaja Markku Pakkanen Rautavaaralta kertoo, että metsät ovat tatteja täynnä.

UUTISTAUSTA

Euroa heikottaa

Euroopan keskuspankin (EKP) tehtävä on hintavakaudesta huolehtiminen. Sen itselleen asettama tavoite on keskimäärin kahden prosentin vuotuinen inflaatio. Inflaation alentuminen elokuussa 0,3 prosenttiin kertoo, miten hyvin EKP on keskeisimmässä tehtävässään onnistunut.

Nyt EKP:n pääjohtaja **Mario Draghi** joutuu kamppailemaan hintojen laskun kierrettä, deflaatiota vastaan.

EKP:n neuvosto päätti viime viikolla pudottaa ohjauskoron 0,5 prosenttiin. Pankkeja, jotka työntävät rahansa lyhytaikaisesti EKP:n suojiin, keskuspankki rankaisee kaksinkertaistamalla niiden miinuskoron 0,2 prosenttiin. Varsinaisena uutena toimena EKP:n pääjohtaja Mario Draghi ajoi läpi päätöksen yritysvakuudellisten luottojen ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmasta.

Markkinoiden tuomio

Markkinataloudessa taloustoimien järkevyys mitataan markkinoilla. Globaali valuuttakauppa pyörittää 4 000 miljardin arvoista liikevaihtoa päivittäin. Tässä armottomassa testissä on eurovaluutan arvo pudonnut yhtä kyytiä jo neljä kuukautta. Tähän väliin sijoittuivat myös EKP:n kesäkuun toimet rahapolitiikan keventämiseksi ja talletuskoron pudottamisesta miinukselle.

Sen enempää kesäkuun kuin syyskuun reippailta näyttävät rahapoliittiset toimet eivät näytä saavuttaneen ainakaan valuuttamarkkinoiden luottamusta; euron alamäki lähti EKP:n viime torstain kokouksen jälkeen lähes pystysuoraan syöksyyn ja putosi perjantaina jo 1,3 dollarin alapuolelle (1,2948). Euron arvo Yhdysvaltain dollariin nähden oli viikon päätteeksi peräti 7,2 prosenttia heikompi kuin toukokuun alussa. Japanin jeni ja Englannin punta ovat heikentyneet dollaria vastaan puolta vähemmän.

Euron arvostus on alempana kuin kertaakaan kesäkuun 2013 jälkeen. Eikä pohjia ole ilmeisesti vieläkään nähty. Useat investointipankit, muun muassa Goldman Sachs ja JP Morgan arvioivat, että euron alamäki jatkuu edelleen lähikuukausina. Analyytikot pudottavat arvioitaan euroalueen talouden elpymisestä ja sijoittavat vievät investointinsa Yhdysvaltoihin.

Mitä Draghi oikein tekee?

EKP:n rahapoliittiset toimet ovat talouden kasvun ja deflaation torjunnan asemesta onnistuneet kuumentamaan osake- ja kiinteistökauppaa. Reaalitalouden elpymistä tukee hiukan nurinkurisella tavalla Yhdysvaltain talouden voima. Heikentyneen euron ansiosta vientisuuntautuneet maat – kuten Saksa ja Suomi – saavat ylimääräistä kilpailuetua dollarialueen markkinoilla. Samalla inflaatio vahvistuu, koska tuontituotteiden hinnat nousevat. Tämä kaikki tapahtuu siis EKP:stä huolimatta.

Esimerkiksi kriisimaa Portugalin talous on 70-prosenttisesti riippuvainen palvelusektorista. Maan vähäinen teollisuustuotanto on pahasti rapistunut. Ongelmana ovat useimpien kriisin alkuperämaiden tapaan jäykät työmarkkinat. Teollisuusmaa Italian tilannetta rasittaa jatkuva valtiontalouden alijäämä ja jättimäinen, yli 2 000 miljardin euron julkinen velka.

Näihin rakenteellisiin euroalueen talousongelmiin ja kriisin varsinaisiin perussyihin eivät Mario Draghin rahapoliittiset lääkkeet tehoa lainkaan.

JORMA MATTILA on Berliinissä työskentelevä ulkomaankirjeenvaihtaja.

mattila.press@gmail.com